

IFJ/IAL JAK NA PROJEKT

Zbyněk Křivka

Roman Lukáš

FRVŠ 673/2007/G1

Aktualizace 4. 9. 2014

Základní informace o projektu

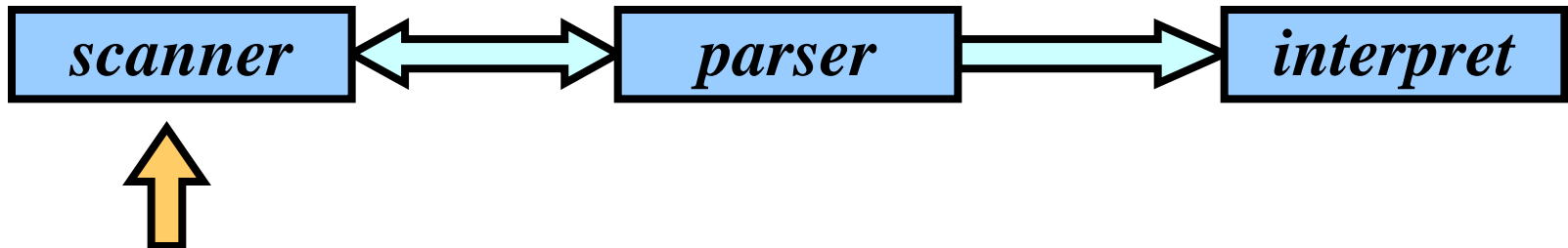
Cíle:

- porozumět základům interpretů a překladačů
- naučit se týmové spolupráci
- naučit se prezentovat svou práci a nápady
- pochopit rekurzi a volání funkcí

Samostatné úkoly na projektu:

- lexikální analyzátor
- syntaktický analyzátor (bez zpracování výrazů)
- syntaktický analyzátor pro výrazy
- interpret
- vestavěné funkce, testování, ...

Struktura projektu

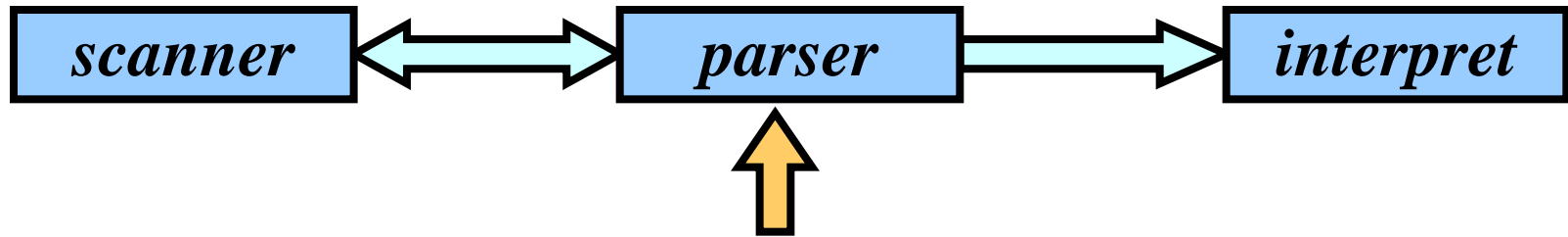

Implementace: Konečný automat

Úkol: Rozpoznat lexikální jednotky ve zdrojovém kódu a vytvořit korespondující tokeny.

Scanner musí být schopen rozpoznat a vrátit jeden token po zavolání funkce např. *get_token*.

Struktura projektu

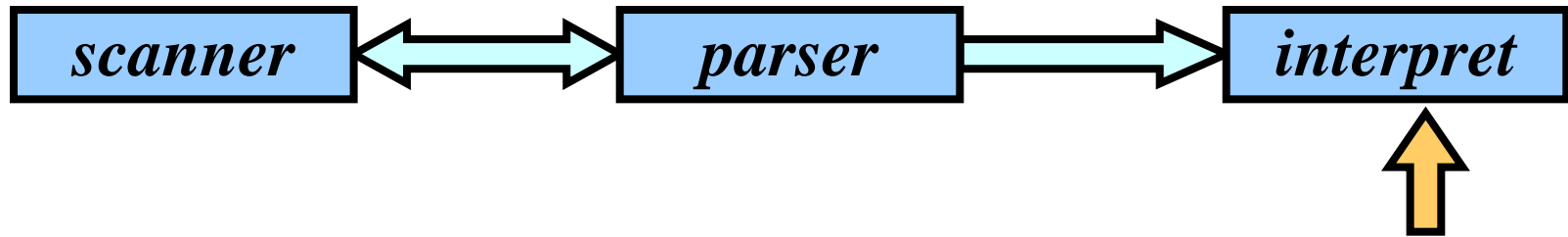
Implementace:

Konečný automat & precedenční synt. analyzátor

Úkol: Zkontrolovat syntaxi, provést sémantické akce, vygenerovat 3-adresný kód

SA je srdcem překladače a je to nejsložitější část tohoto projektu.

Struktura projektu

Implementace:

Smyčka procházející seznamem 3-adresného kódu

Úkol: Vykoná 3-adresný kód vygenerovaný syntaktickým analyzátořem.

Dobře si rozmyslete svoji instrukční sadu. Chytrá volba vám může ušetřit dost času při programování.

Tabulka symbolů

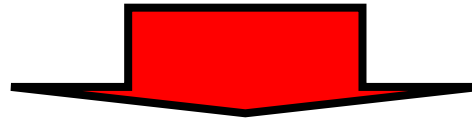
- Řešena pomocí hashovací tabulky, binárního vyhledávacího stromu nebo AVL stromu podle varianty zadání.
- **Struktura:**
 - Klíčem je název identifikátoru; data nesou další informace.
- **Další informace:**
 - *Proměnná*: typ; index (= pořadí v rámci struktury)
 - *Název funkce*: typy vstupních a výstupních parametrů; byla / nebyla již definována
 - *Návěští*: Návěští již bylo nalezeno / na název návěští byl nalezen zatím jen skok

Doporučení: Vytvořit dvě instance TS = lokální, globální

Deklarace glob. proměnných

- Uložit to tabulky symbolů globální úrovně
- Nagenarovat do interpretu instrukce, které alokují globální datový blok pro tyto typy

Příklad:

TS globální úrovně:

Klíč: cislo **Data:** (Typ: i, pozice: 0)

Klíč: ret **Data:** (Typ: s, pozice: 1)

Klíč: real **Data:** (Typ: d, pozice: 2)

Nagenarované instrukce:

Alokuj globálně na poz 0 prostor pro int

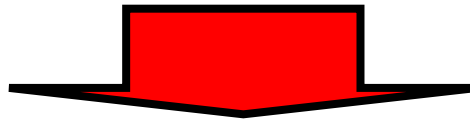
Alokuj globálně na poz 1 prostor pro str

Alokuj globálně na poz 2 prostor pro dbl

Deklarace funkcí

- Sémantická kontrola parametrů, pokud už byla funkce definována/deklarována. Uložit do TS globální úrovně.
- Nengenerovat nic

Příklad:

TS globální úrovně:

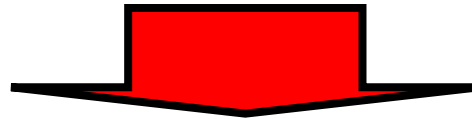
Klíč: f **Data:** (Typy: „visd“, Definována: NE)

Klíč: g **Data:** (Typy: „iii“, Definována: NE)

Definice funkcí: Hlavička

- Sémantická kontrola parametrů, pokud už byla funkce definována/deklarována. Uložit do TS globální úrovně. Jednotlivé parametry uložit jako proměnné do TS lokální úrovně. Nagenarovat návěští pro skok na danou funkci.
-

Příklad:

TS globální úrovně:

Klíč: f **Data:** (Typy: „vis“, Definována: ANO)

TS lokální úrovně:

Klíč: a **Data:** (Typ: i, pozice: 0)

Klíč: s **Data:** (Typ: s, pozice: 1)

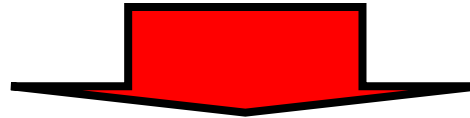
Nagenarované instrukce:

Návěští funkce f

Definice funkcí: Lokální proměnné

- Sémantická kontrola, jestli se název neshoduje s parametrem funkce... Jednotlivé proměnné uložit do TS lokální úrovně. Nagenarovat do interpretu instrukce, které alokují lokální datový blok pro tyto typy
-

Příklad:

TS lokální úrovně:

Klíč: a **Data:** (Typ: i, pozice: 0)

Klíč: s **Data:** (Typ: s, pozice: 1)

Klíč: c **Data:** (Typ: i, pozice: 2)

Klíč: d **Data:** (Typ: d, pozice: 3)

Nagenarované instrukce:

Alokuj lokálně na poz 2 prostor pro int

Alokuj lokálně na poz 3 prostor pro dbl

Konec jistého bloku: Sémantické akce

- **Konec funkce:**
- **Sémantické kontroly:**
 - Byly všechny návěští, které obsahuje tabulka symbolů, nalezeny v těle funkce? (Nebyl na neexistující návěští vytvořen pouze skok?)
- **Dále provést:**
 - Vyprázdnit tabulku symbolů lokální úrovně + nagenarovat instrukce, které dealokují datový blok lokálních proměnných
- **Konec programu:**
- **Sémantické kontroly:**
 - Byly všechny deklarované funkce i definované?
 - Byla nalezena funkce `main` a obsahovala správné parametry?
- **Dále provést:**
 - Vyprázdnit tabulku symbolů globální úrovně + nagenarovat instrukce, které dealokují datový blok globálních proměnných

Generování kódu pro jednotlivé příkazy

- **Poznámka:** Syntaktická a sémantická analýza výrazu bude popsána dále
-

-
- **Sémantika:** kontrola typů $id \leftrightarrow \text{výraz}$, kontrola deklarace id
 - Nagenerování instrukce, která zkopíruje hodnotu výrazu do paměti alokované pro hodnotu proměnné id .
 - **POZOR!** Do paměti přistupovat pomocí indexů (známe z tabulky symbolů), rozlišovat lokální a globální proměnné!
-

- Jen pro *id*: sémantická kontrola, zda se již návěští nevyskytovalo v dané funkci.
- případná registrace návěští do tabulky symbolů
- Nagenerování ekvivalentní instrukce
- **Pozor na jedinečnost názvu z hlediska globální úrovně!**

Generování kódu pro jednotlivé příkazy

 & & *Konec funkce*

- **Sémantika:**
- **return <výraz>** \leftrightarrow typ výrazu = typ návratové hodnoty funkce
- **return** \leftrightarrow typ výrazu = typ návratové hodnoty funkce je void
- **Generování instrukcí které:**
- Pro **return <výraz>** uloží hodnotu výrazu na dané místo v lokálních datech
- Z lokálního datového bloku typu „zásobník“ zjistí, na jakou adresu se má skočit (následník instrukce, ze které byla funkce volána)
- Z lokálního datového bloku odstraní všechny proměnné, které byly pro tuto funkci použity
- Na danou instrukci skočí.

Zpracování výrazu: Syntaktická analýza

- Provádí speciální syntaktický analyzátor založený na precedenční syntaktické analýze.
- Pouhé zavolání funkce je také chápáno jako výraz

Gramatika pro generování výrazů
včetně volání funkcí:

1. $E \rightarrow id()$
2. $E \rightarrow id(E)$
3. $E \rightarrow id(L)$
4. $L \rightarrow L, E$
5. $L \rightarrow E, E$
6. $E \rightarrow id$
7. $E \rightarrow const$
8. $E \rightarrow (E)$
9. $E \rightarrow E \text{ op1 } E$
10. $E \rightarrow E \text{ op2 } E$

...

- Konstrukce tabulky pro výrazy:
(viz přednášky)

• **Změny pro precedenční tabulku zahrnující i volání funkcí:**

• Operátor “,” chápán jako levě asociativní a s nejmenší prioritou

• V tabulce navíc políčko: $id = ($

Proč? ☺

Sémantické akce pro jednotlivá pravidla

$E \rightarrow id$

- **Sémantická akce:** kontrola deklarace proměnné id
- Přiřadit atributu nonterminálu E index proměnné id a její typ

$E \rightarrow const$

- Nagenerovat novou lokální proměnnou typu, který specifikuje konstanta $const$ + naplnění hodnoty: Nagenerovat odpovídající instrukce. Dále řešit jako minulý případ.

$E_1 \rightarrow (E_2)$

- Pouze kopie atributů mezi proměnnými

$E_1 \rightarrow E_2 \text{ op } E_3$

- **Sémantická akce:** kontrola, zda je operace povolena nad danými typy. (popř. po typové konverzi) necht' t = typ výsledku.
- Nagenerovat novou lokální proměnnou typu t a atributu nonterminálu E_1 přiřadit její index a typ. Nagenerovat instrukci provádějící danou operaci (indexy proměnných jsou známy z atributů E_2 a E_3)

Sémantické akce pro volání funkce

1. $E \rightarrow id()$ 2. $E \rightarrow id(E)$ 3. $E \rightarrow id(L)$ 4. $L \rightarrow L, E$ 5. $L \rightarrow E, E$

Sémantická kontrola:

- Postupně „sbírat“ typy jednotlivých parametrů. Na závěr zkontrolovat s parametry definice/deklarace funkce.

Nagenerování instrukcí, které postupně na „zásobník“ reprezentující lokální data vloží:

- aktuální pozici instrukce (bude potřeba při návratu z funkce)
- místo proměnnou, kam bude uložen výsledek funkce
- hodnoty jednotlivých výrazů (tedy proměnných, ve kterých je uložen vždy výsledek výrazu) do lokální datové části.

Nagenerování instrukce, která „skočí“ na návěští odpovídající dané funkci

Ukázkový zdrojový kód

Scanner - příklad

ZDROJOVÝ KÓD

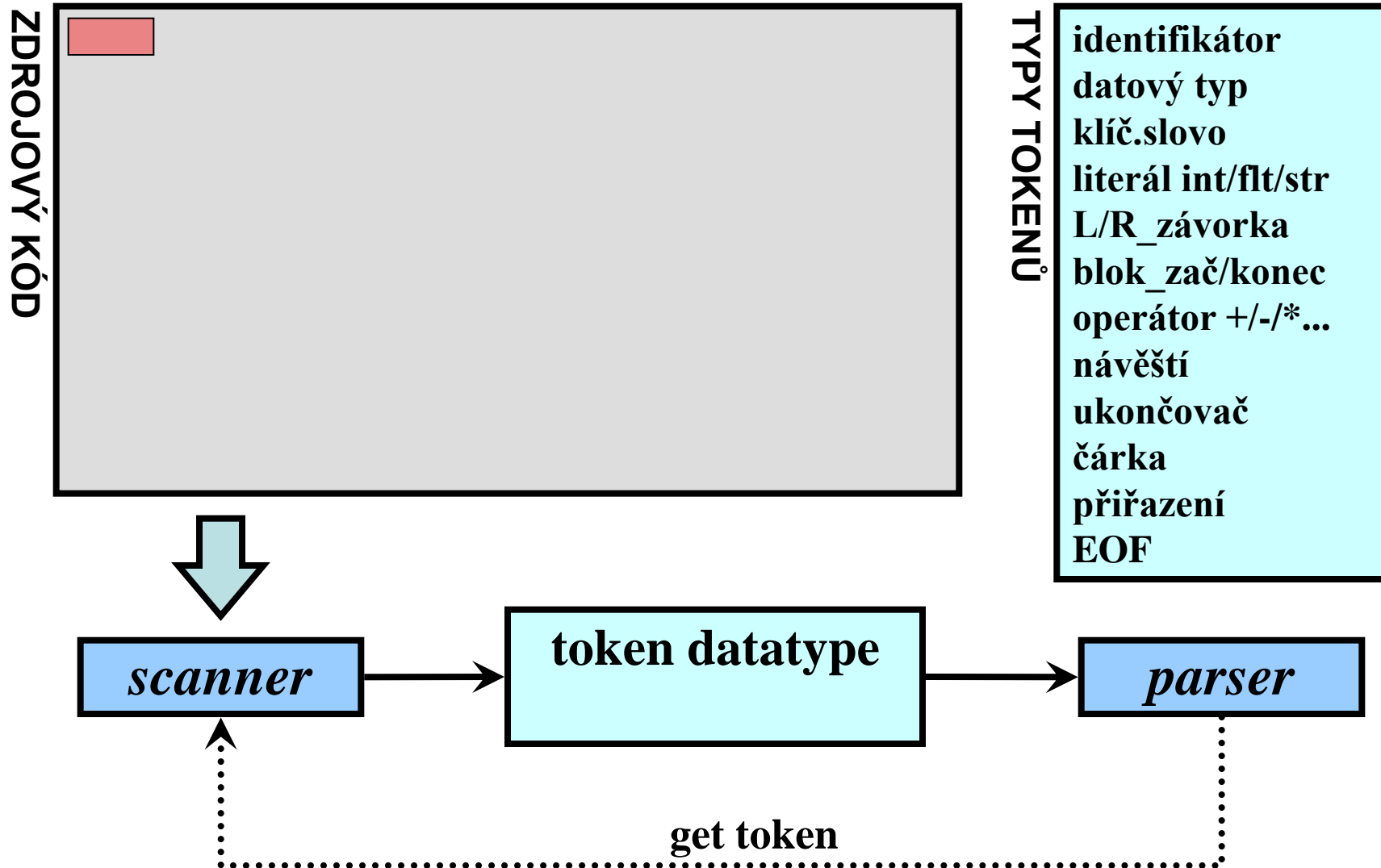
scanner

TYPY TOKENŮ

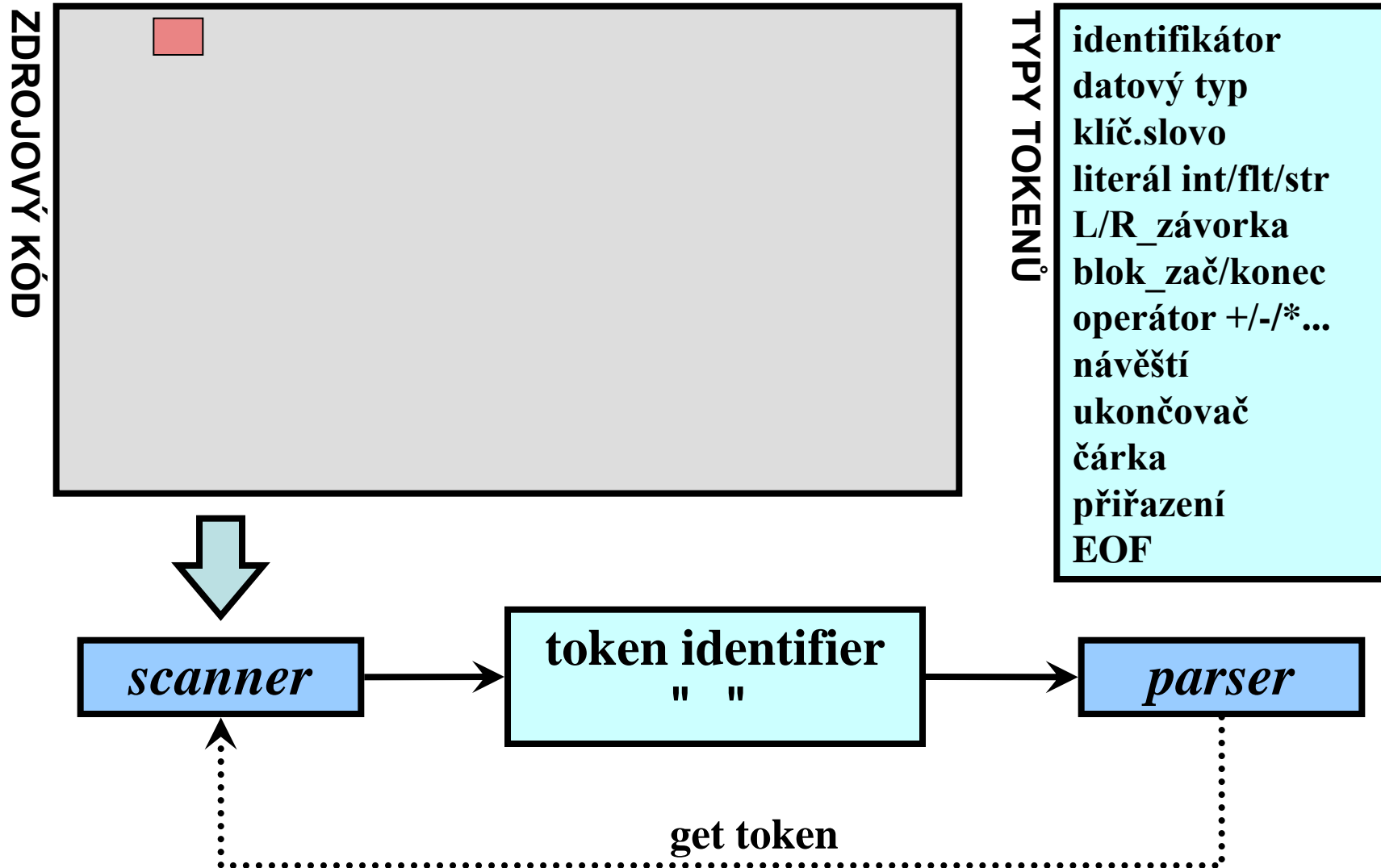
identifikátor
datový typ
klíč.slovo
literál int/flt/str
L/R_závorka
blok_záč/konec
operátor +/-/...
návěští
ukončovač
čárka
přiřazení
EOF

parser

Scanner - příklad

Scanner - příklad

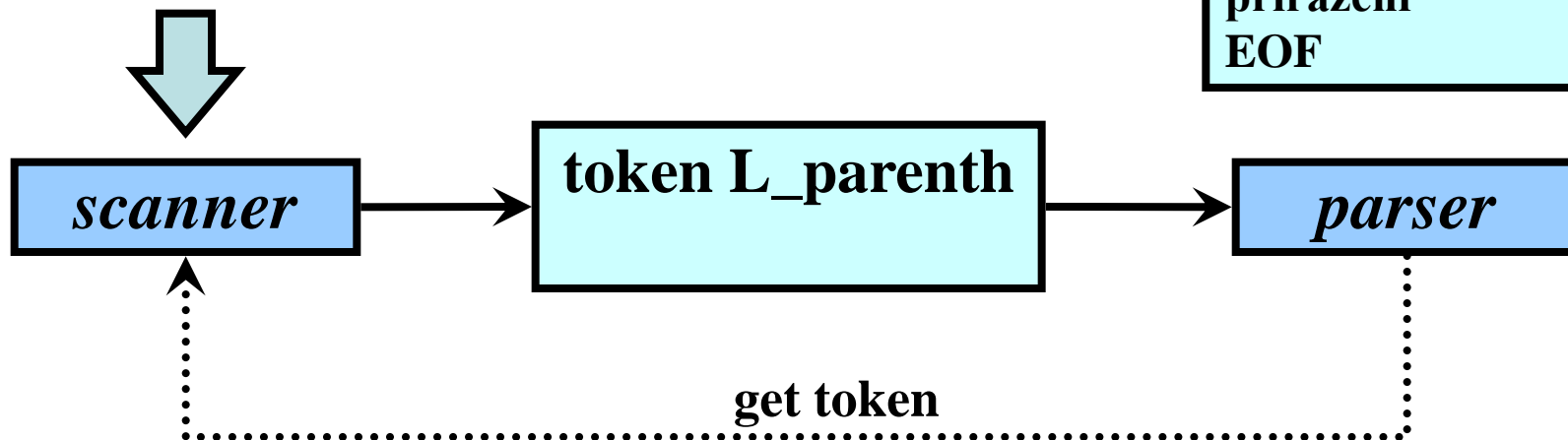

Scanner - příklad

ZDROJOVÝ KÓD

TYPY TOKENŮ

identifikátor
datový typ
klíč.slovo
literál int/flt/str
L/R_závorka
blok_záč/konec
operátor +/-/...
návěští
ukončovač
čárka
přiřazení
EOF

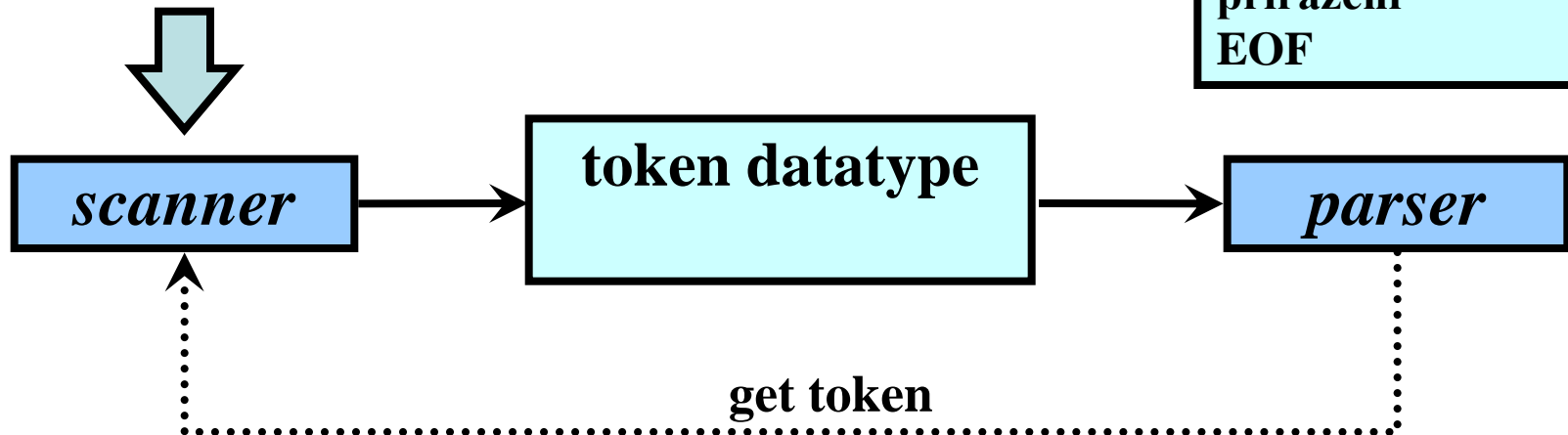

Scanner - příklad

ZDROJOVÝ KÓD

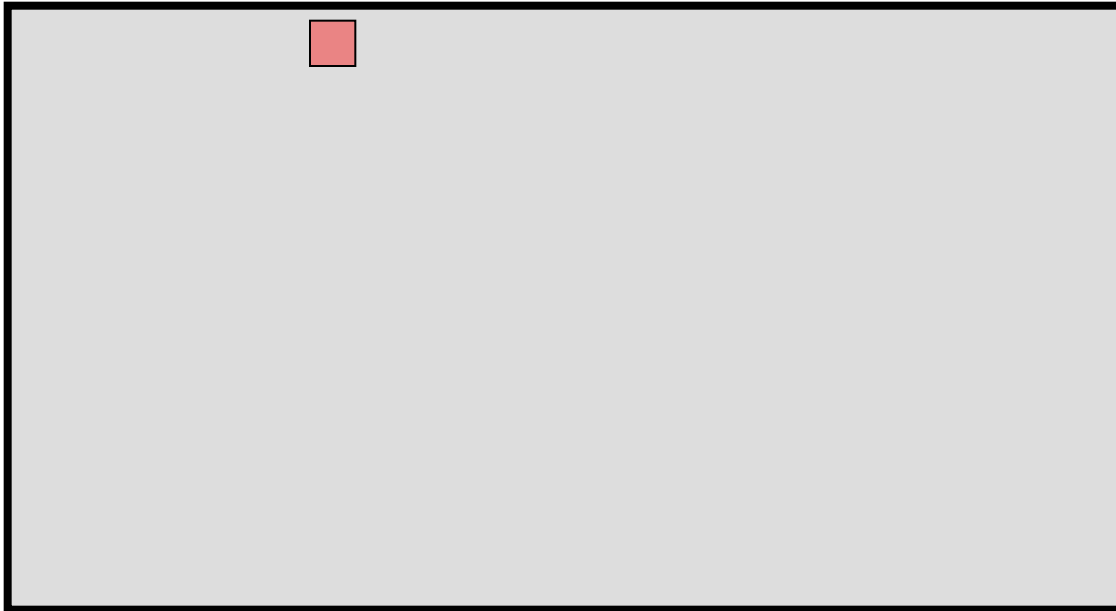
TYPY TOKENŮ

identifikátor
datový typ
klíč.slovo
literál int/flt/str
L/R_závorka
blok_záč/konec
operátor +/-/...
návěští
ukončovač
čárka
přiřazení
EOF

Scanner - příklad

ZDROJOVÝ KÓD

TYPY TOKENŮ

identifikátor
datový typ
klíč.slovo
literál int/flt/str
L/R_závorka
blok_záč/konec
operátor +/-/...
návěští
ukončovač
čárka
přiřazení
EOF

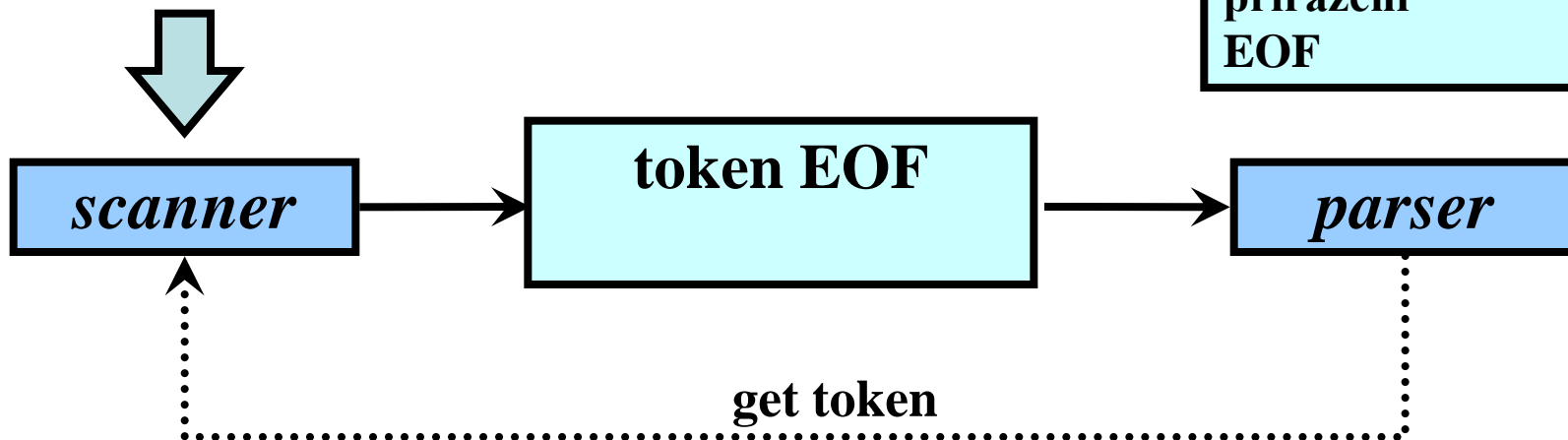
Scanner - příklad

ZDROJOVÝ KÓD

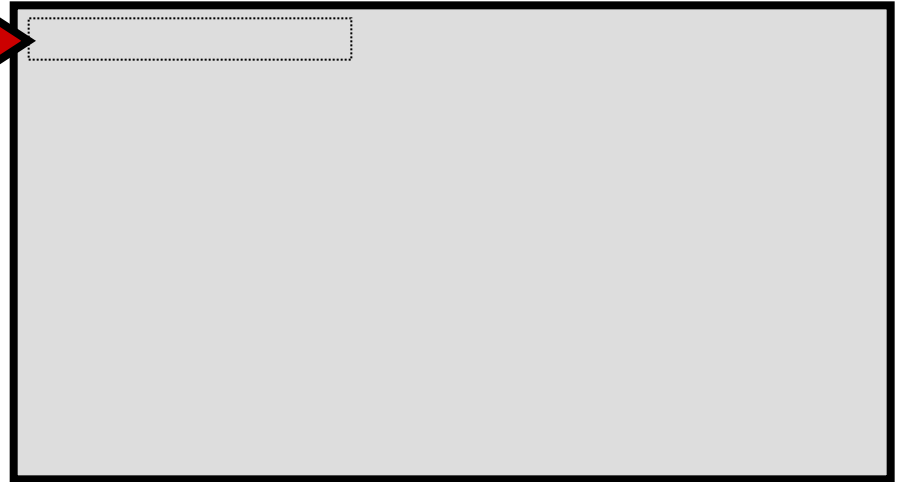
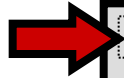

TYPY TOKENŮ

identifikátor
datový typ
klíč.slovo
literál int/flt/str
L/R_závorka
blok_záč/konec
operátor +/-/...
návěští
ukončovač
čárka
přiřazení
EOF

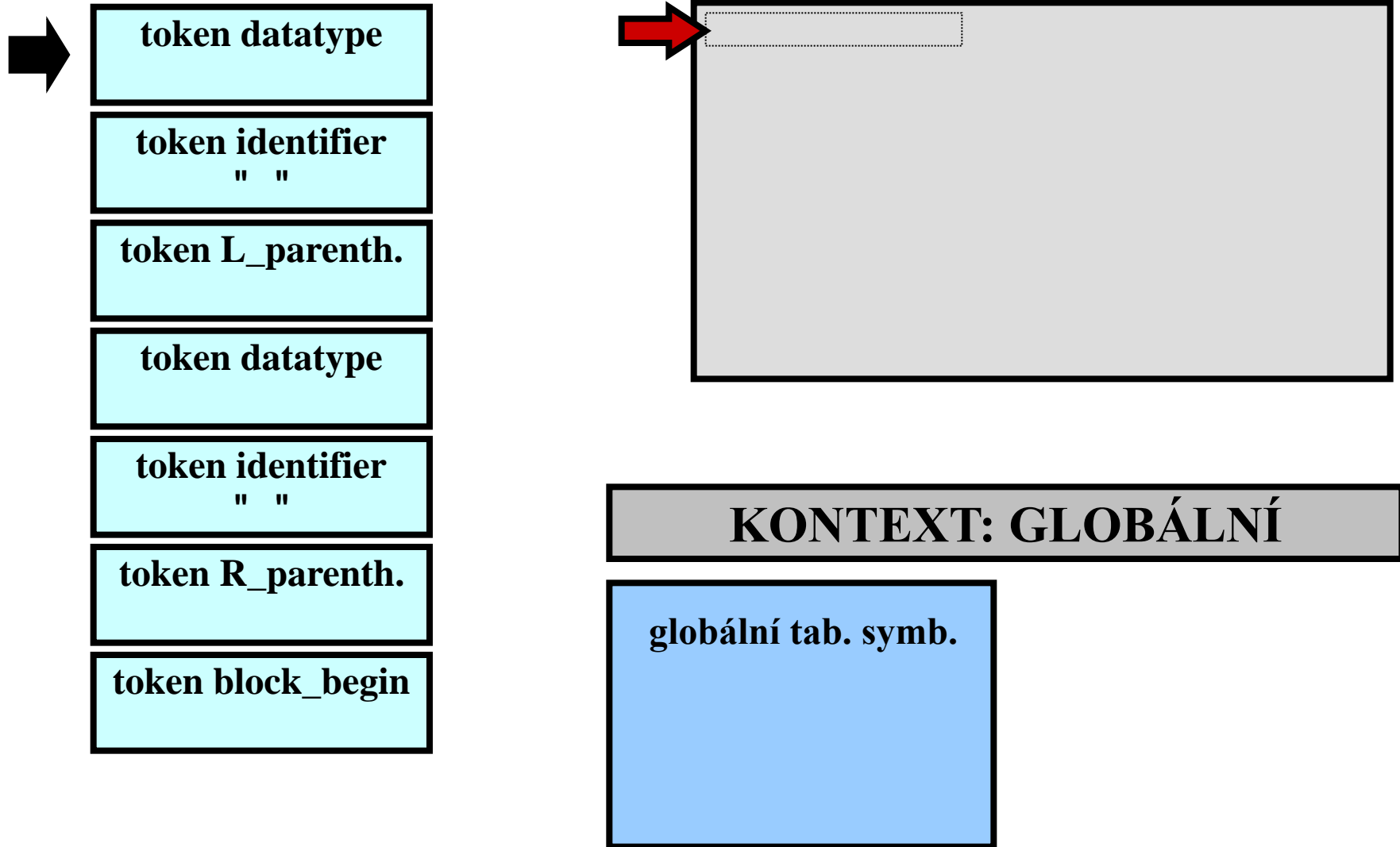
Parser – začátek funkce - příklad

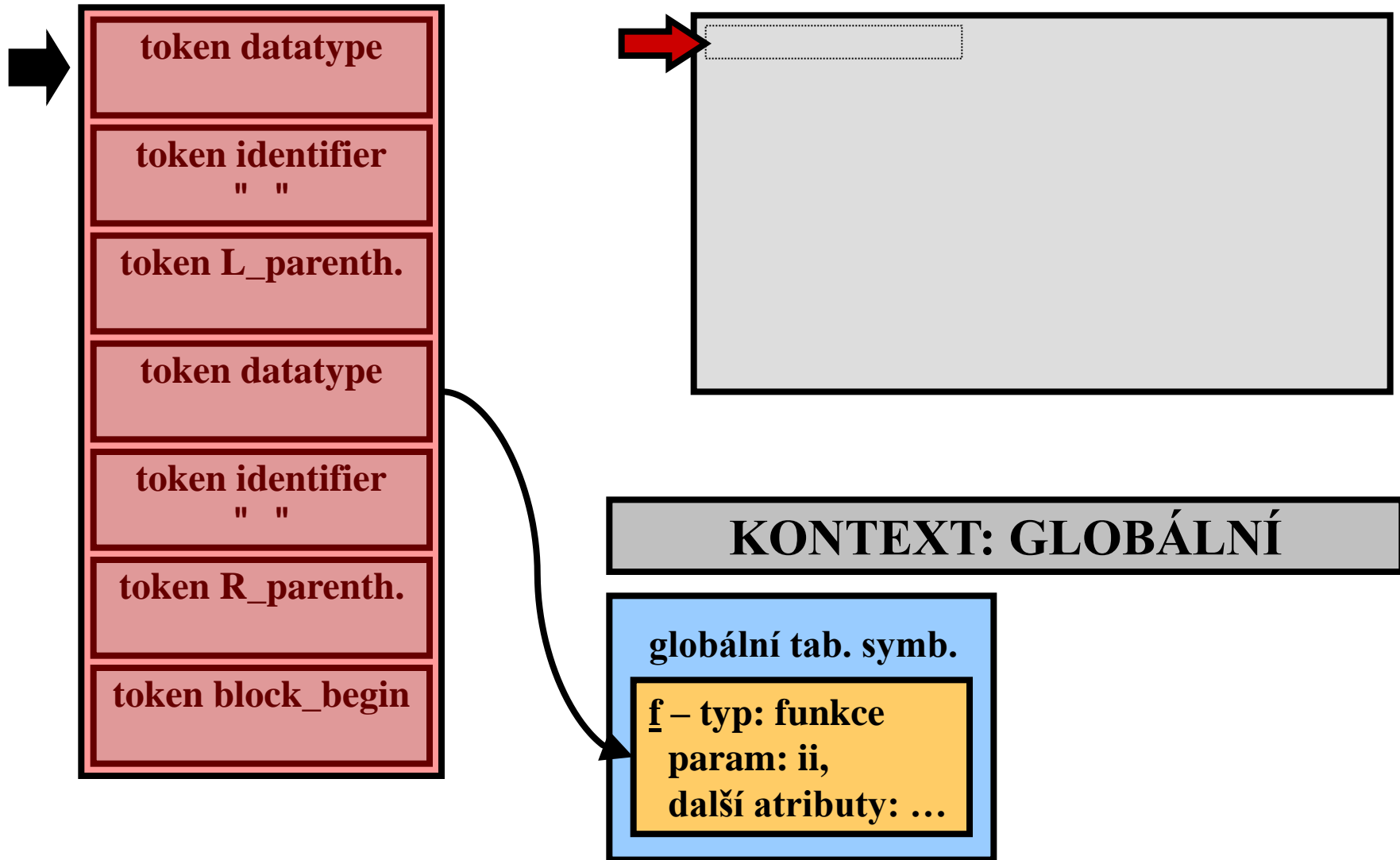
KONTEXT: GLOBÁLNÍ

globální tab. symb.

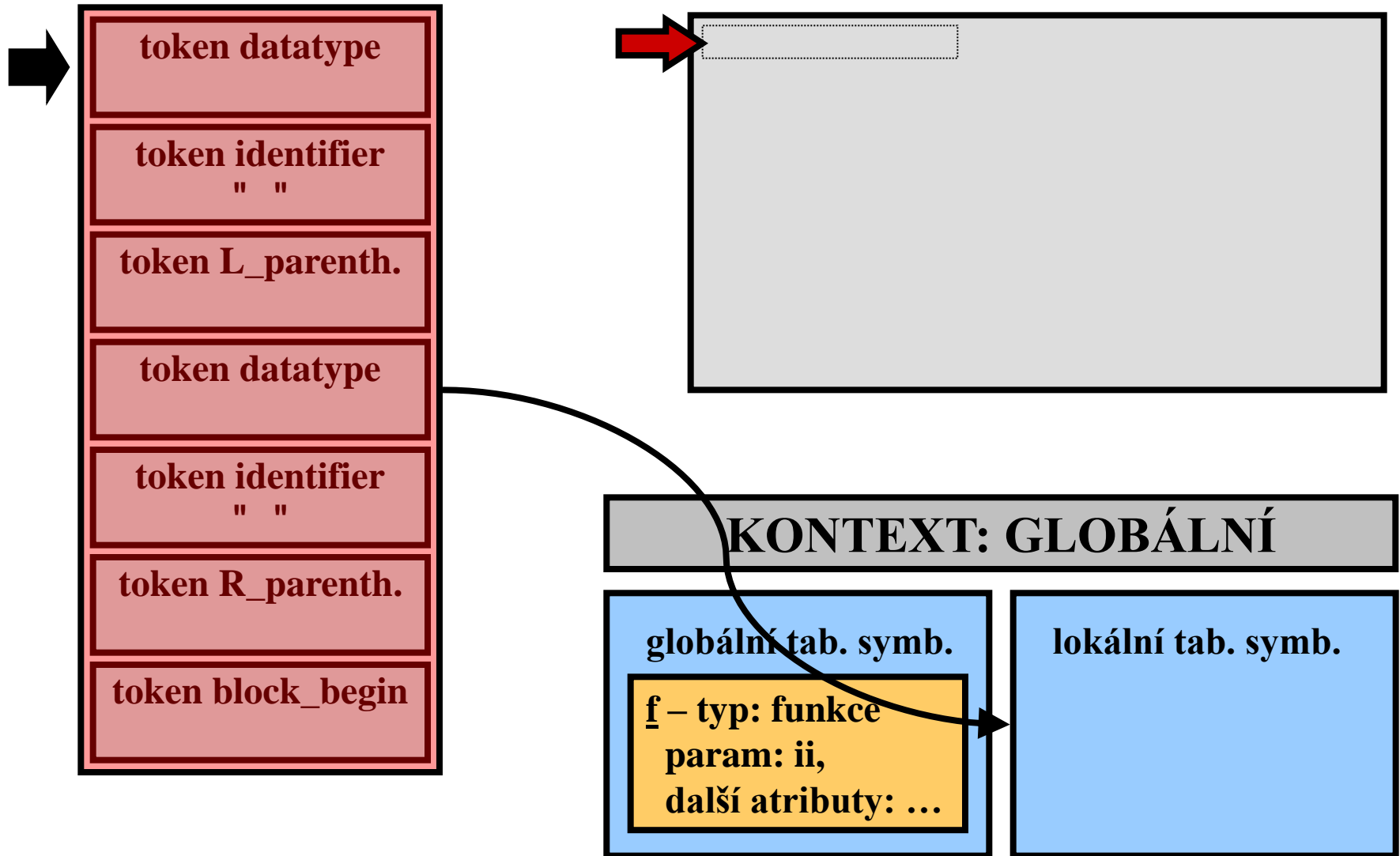
Parser – začátek funkce - příklad

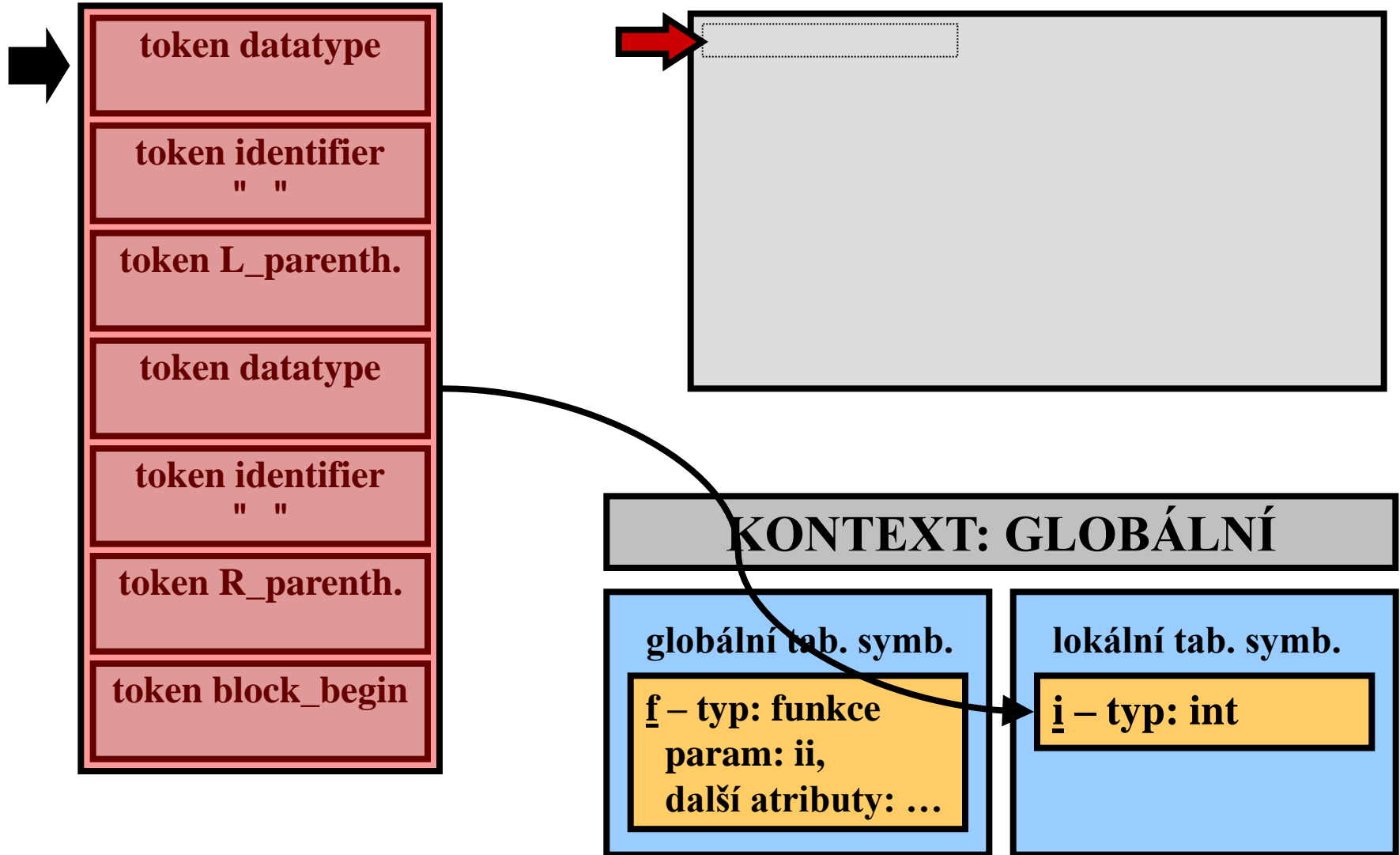
Parser – začátek funkce - příklad

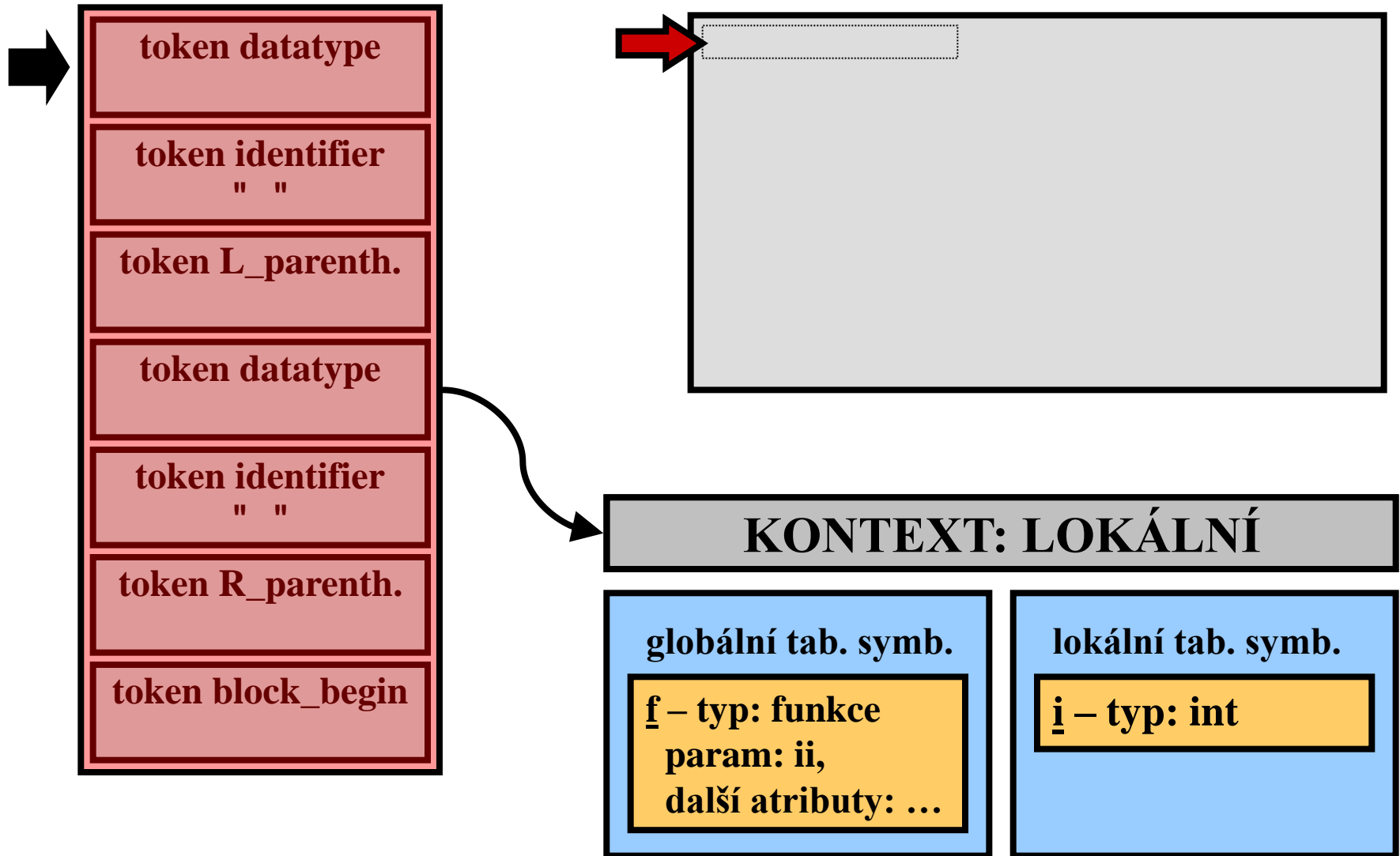
Parser – začátek funkce - příklad

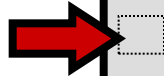
Parser – začátek funkce - příklad

Parser – začátek funkce - příklad

Parser – konec funkce - příklad

KONTEXT: LOKÁLNÍ

globální tab. symb.

f – typ: funkce
param: ii,
další atributy: ...

lokální tab. symb.

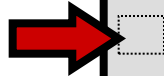
i – typ: int

calc – typ: návěští

Parser – konec funkce - příklad

token block_end

KONTEXT: LOKÁLNÍ

globální tab. symb.

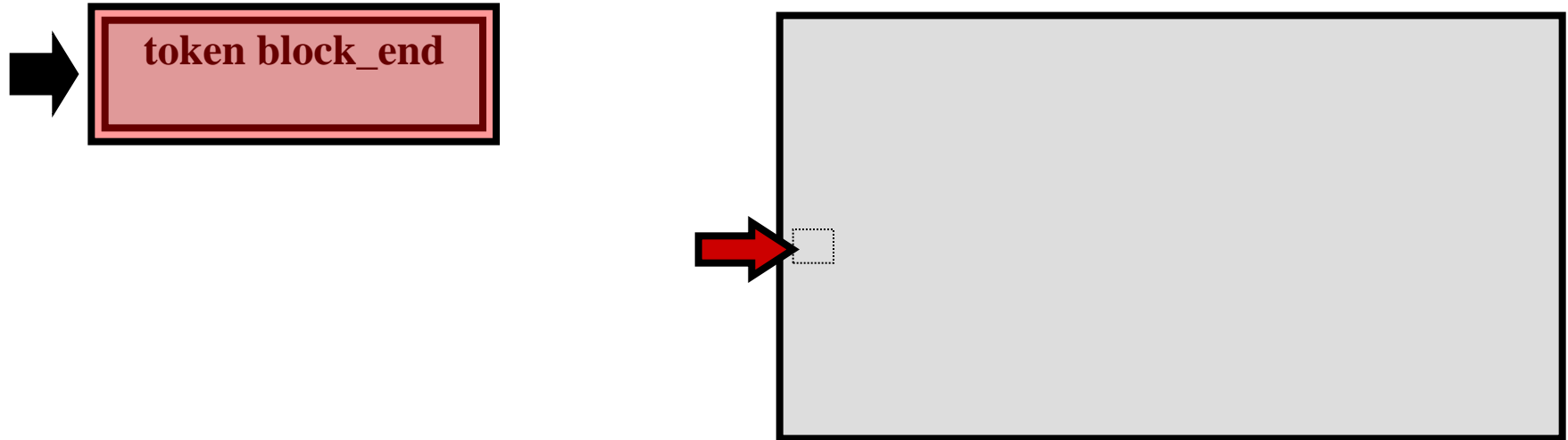
f – typ: funkce
param: ii,
další atributy: ...

lokální tab. symb.

i – typ: int

calc – typ: návěští

Parser – konec funkce - příklad

KONTEXT: LOKÁLNÍ

globální tab. symb.

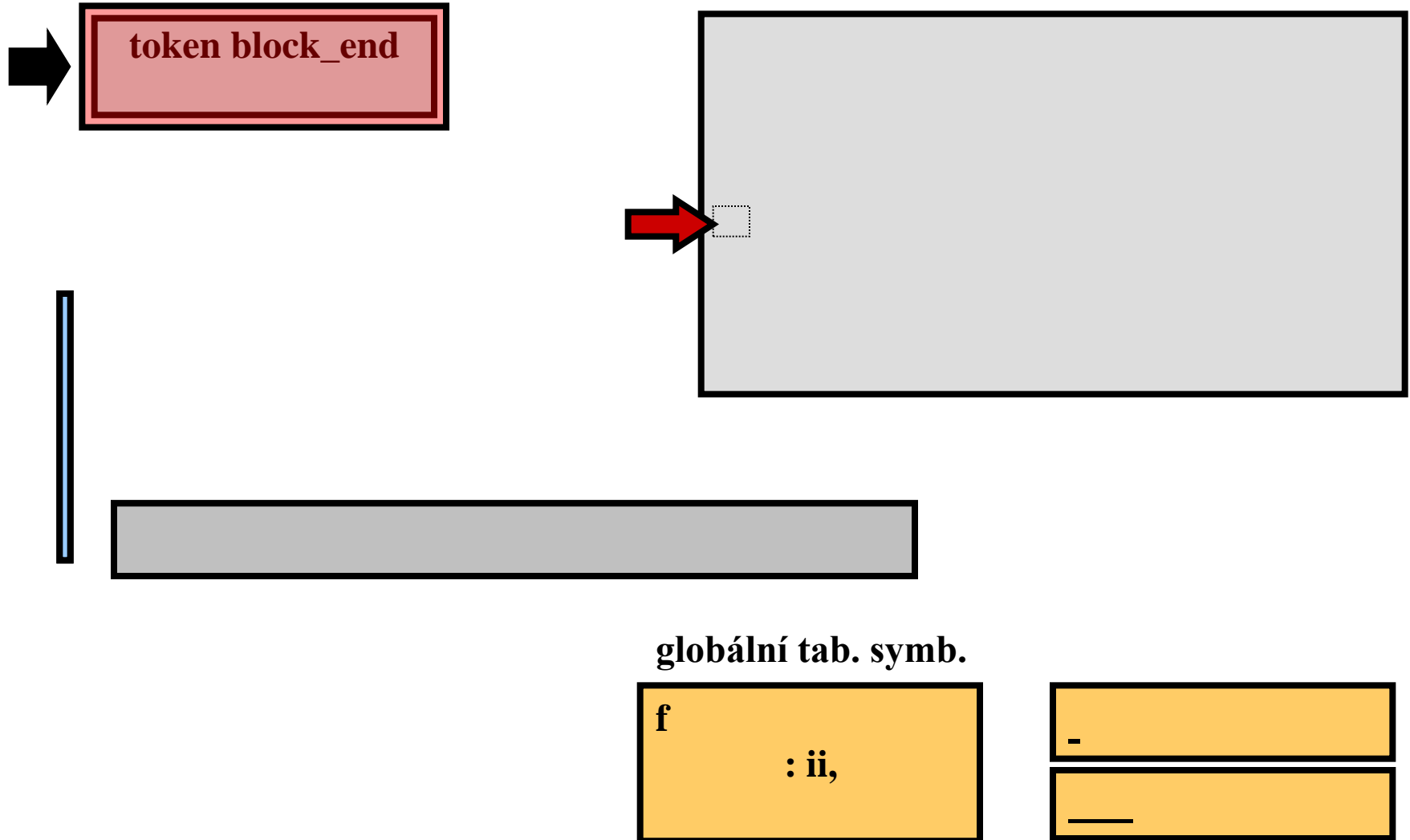
f – typ: funkce
param: ii,
další atributy: ...

lokální tab. symb.

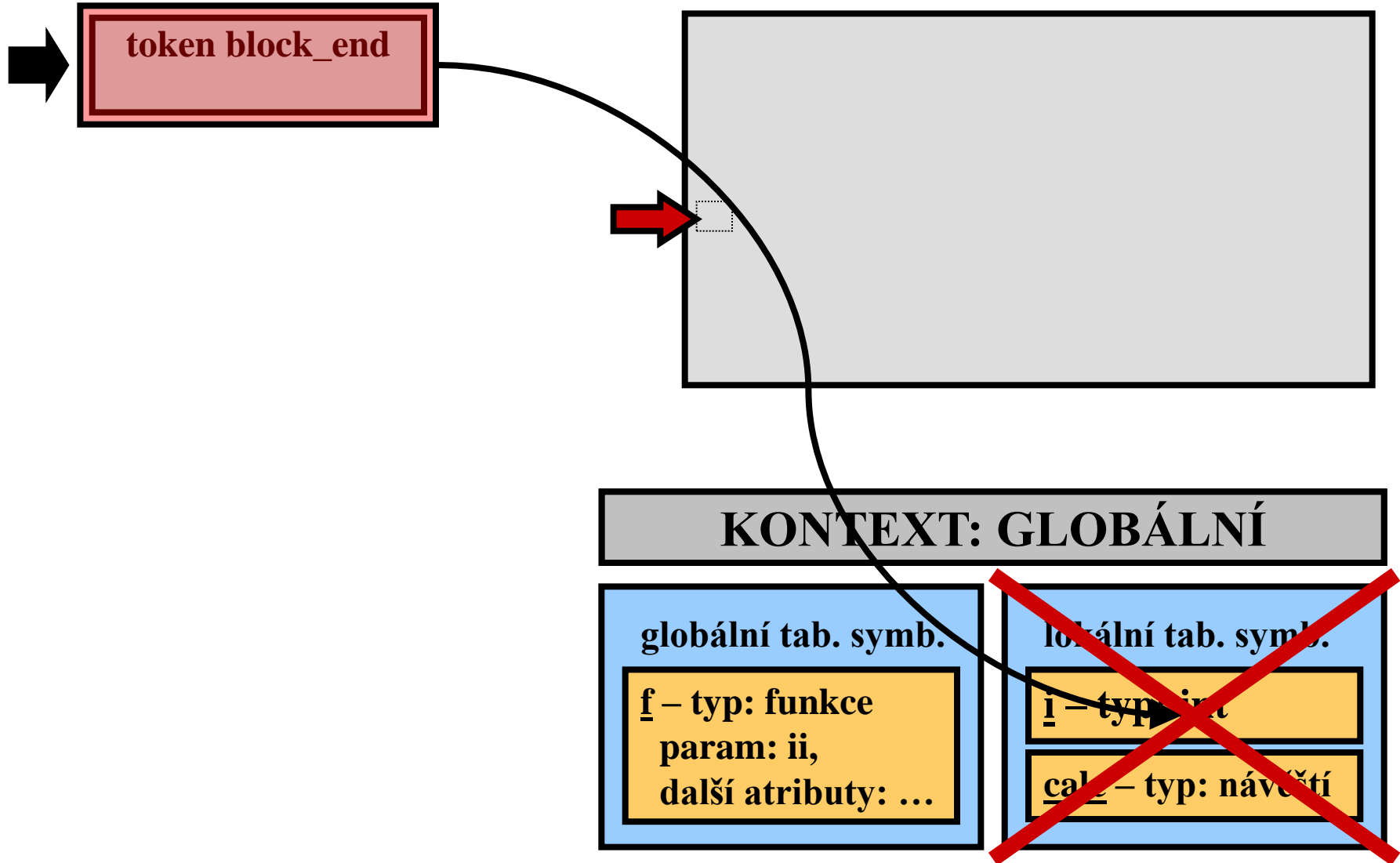
i – typ: int

calc – typ: návěští

Parser – konec funkce - příklad

Parser – konec funkce - příklad

Parser – příklad výrazu

KONTEXT: LOKÁLNÍ

globální tab. symb.

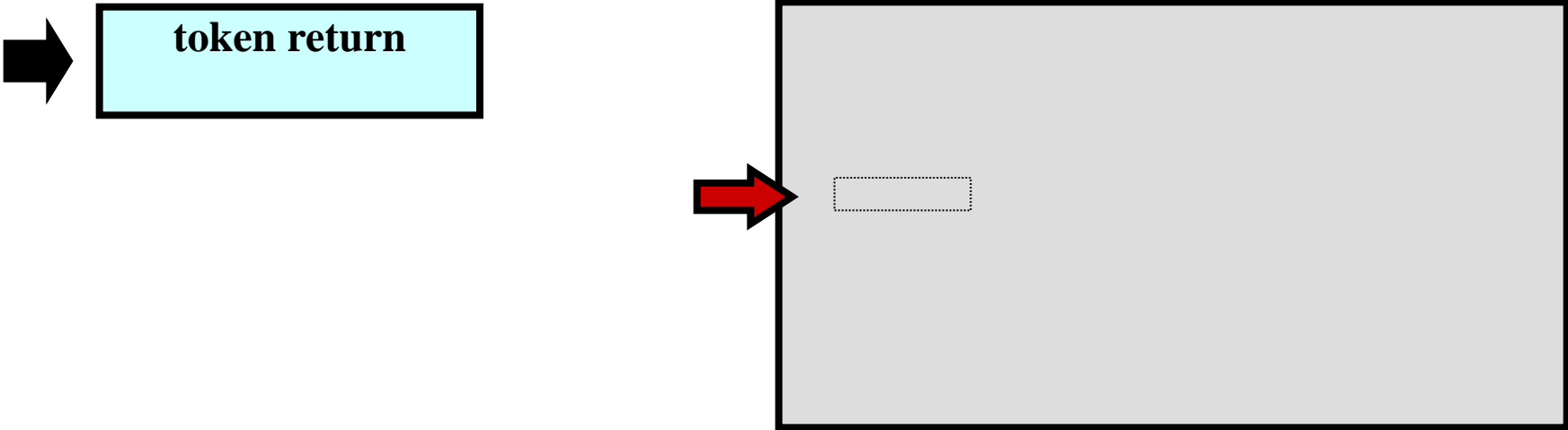
f – typ: funkce
param: ii,
další atributy: ...

lokální tab. symb.

i – typ: int

calc – typ: návěští

Parser – příklad výrazu

token return

KONTEXT: LOKÁLNÍ

globální tab. symb.

f – typ: funkce
param: ii,
další atributy: ...

lokální tab. symb.

i – typ: int

calc – typ: návěští

Parser – příklad výrazu

token return

*precedenční
synt. analýza*

viz IFJ09 – strana 4

KONTEXT: LOKÁLNÍ

globální tab. symb.

f – typ: funkce
param: ii,
další atributy: ...

lokální tab. symb.

i – typ: int

calc – typ: návěští

Parser – příklad výrazu

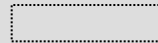
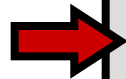


```
graph TD; A[ ] --> B[token return]; B --> C["precedenční synt. analýza<br/>viz IFJ09 – strana 4"]; C --> D[token terminator];
```

token return

*precedenční
synt. analýza*
viz IFJ09 – strana 4

token terminator

KONTEXT: LOKÁLNÍ

globální tab. symb.

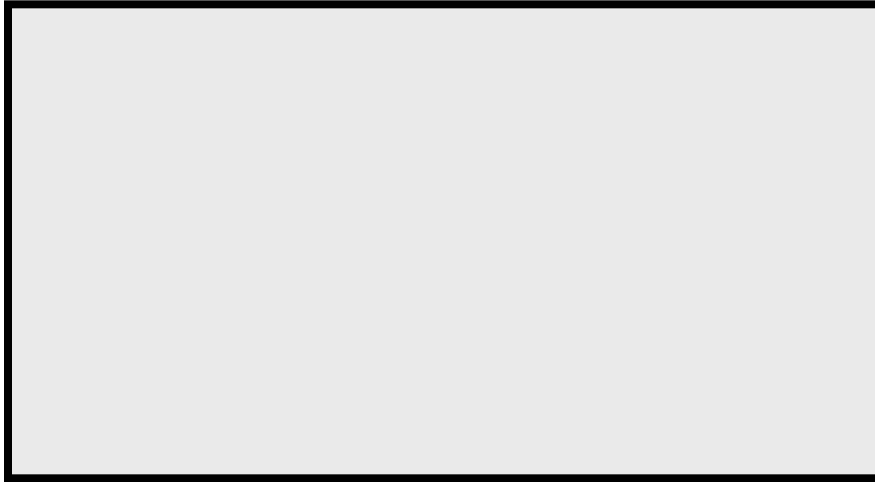
f – typ: funkce
param: ii,
další atributy: ...

lokální tab. symb.

i – typ: int

calc – typ: návěští

Parser – příklad generování 3AC

Páska 3-adresného kódu

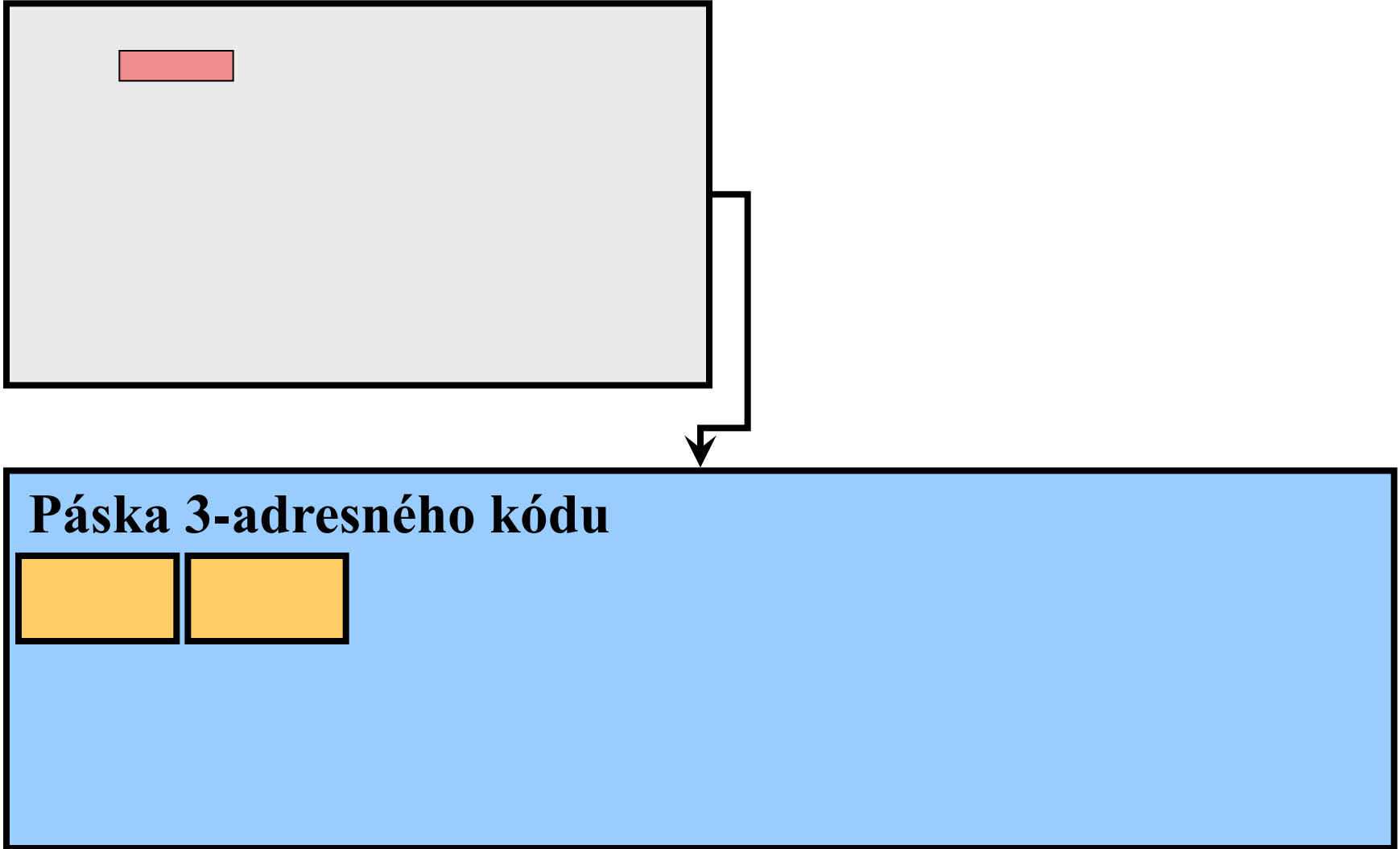
Parser – příklad generování 3AC

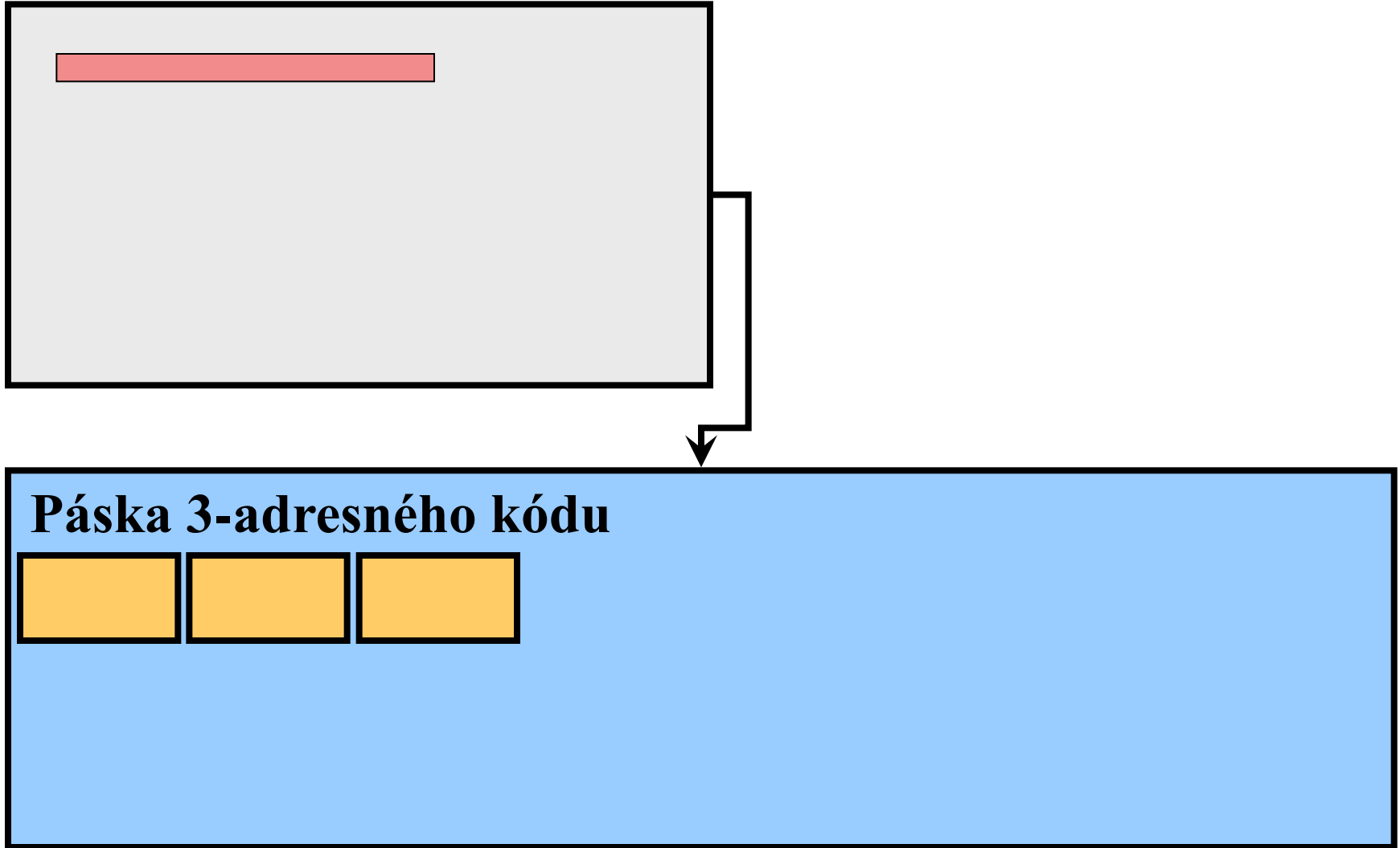
Páska 3-adresného kódu

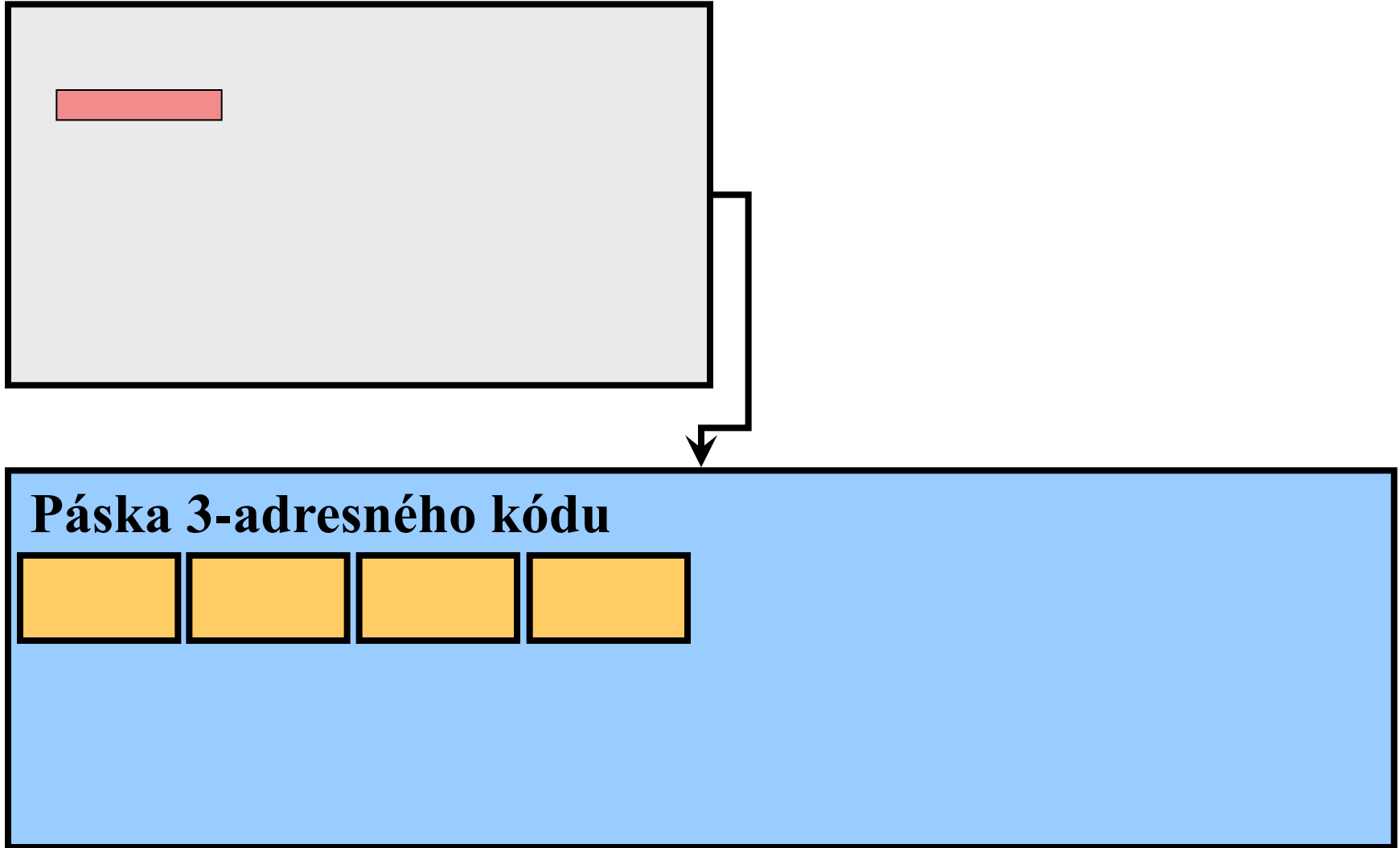
Parser – příklad generování 3AC

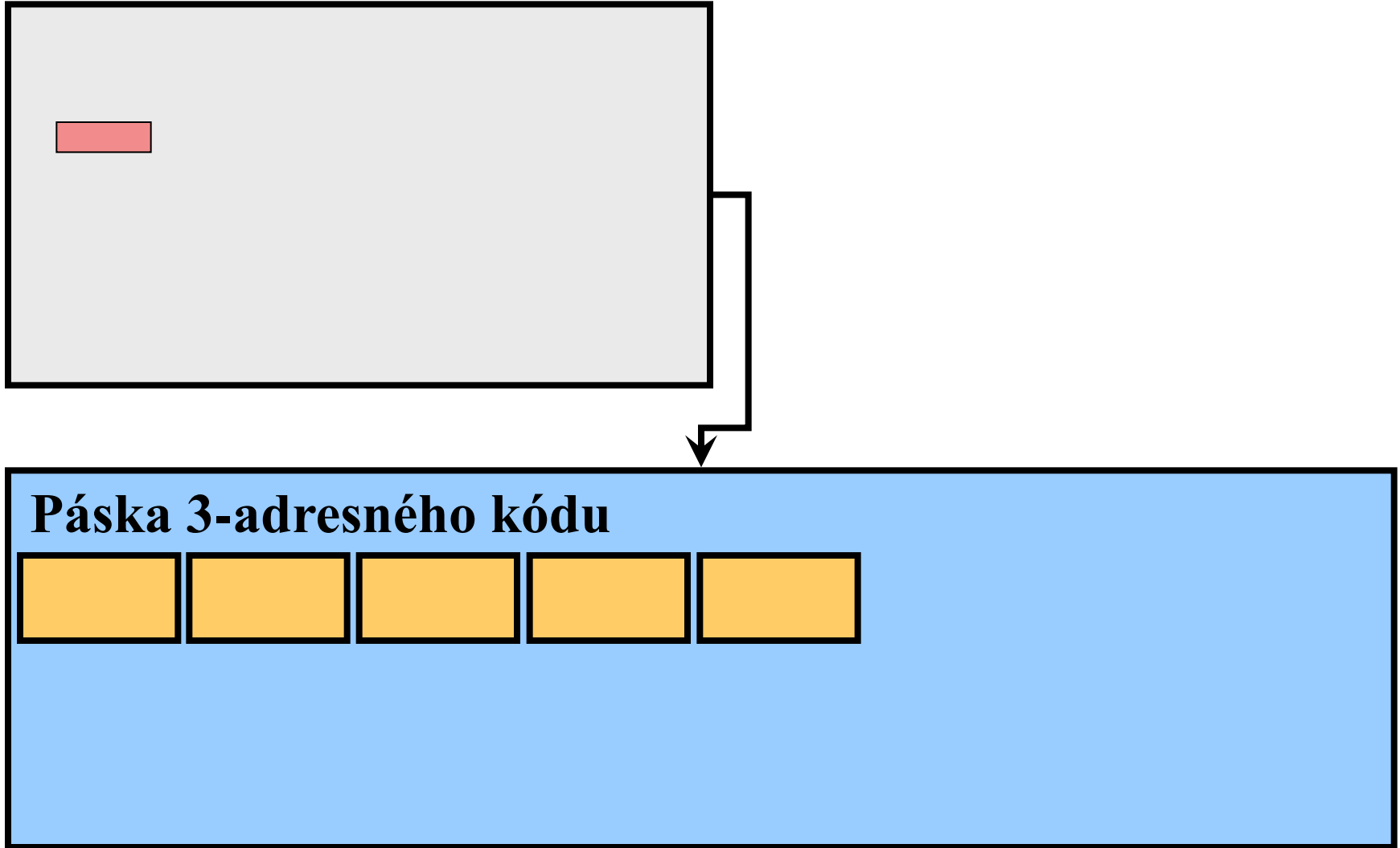
Parser – příklad generování 3AC

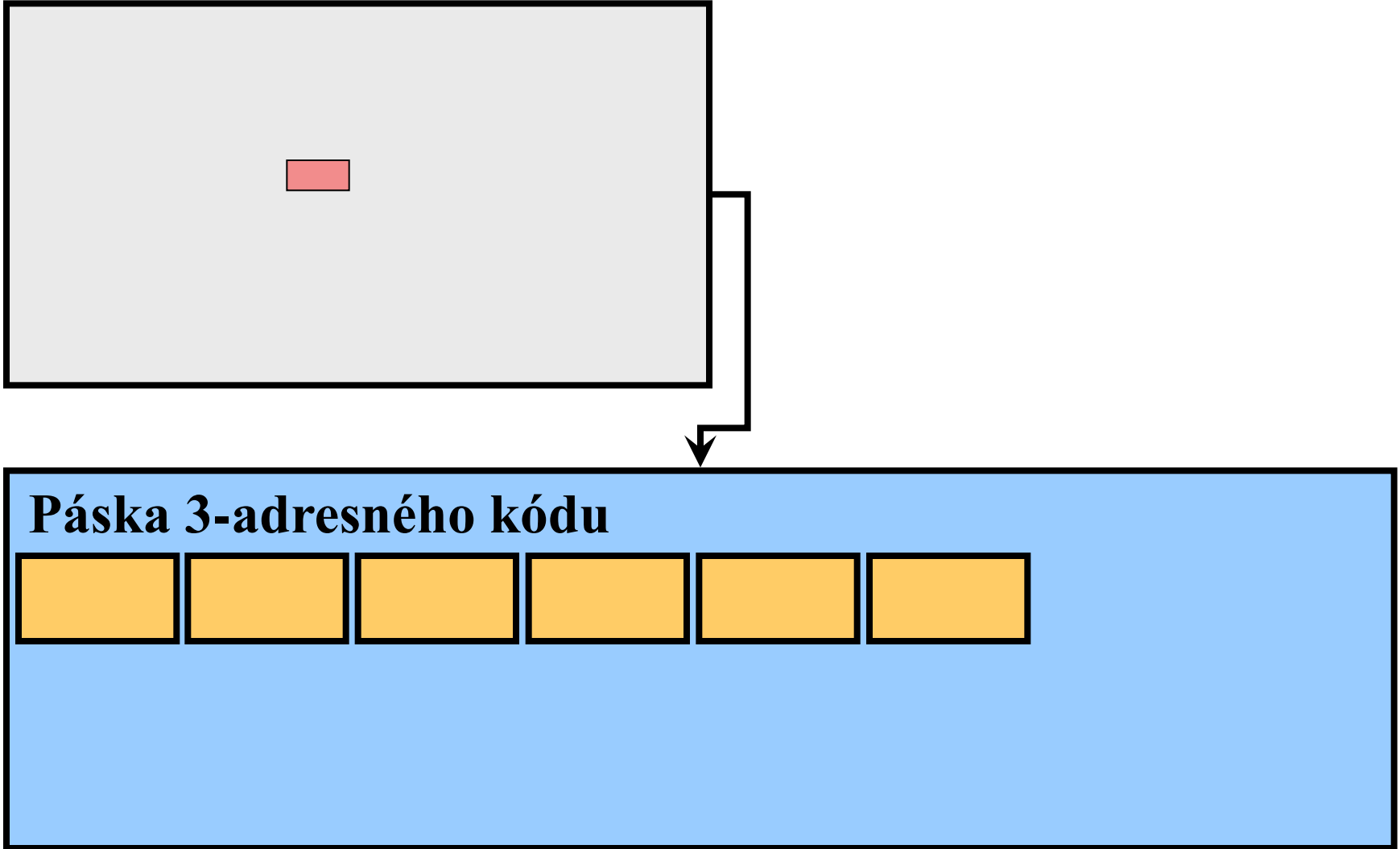
Parser – příklad generování 3AC

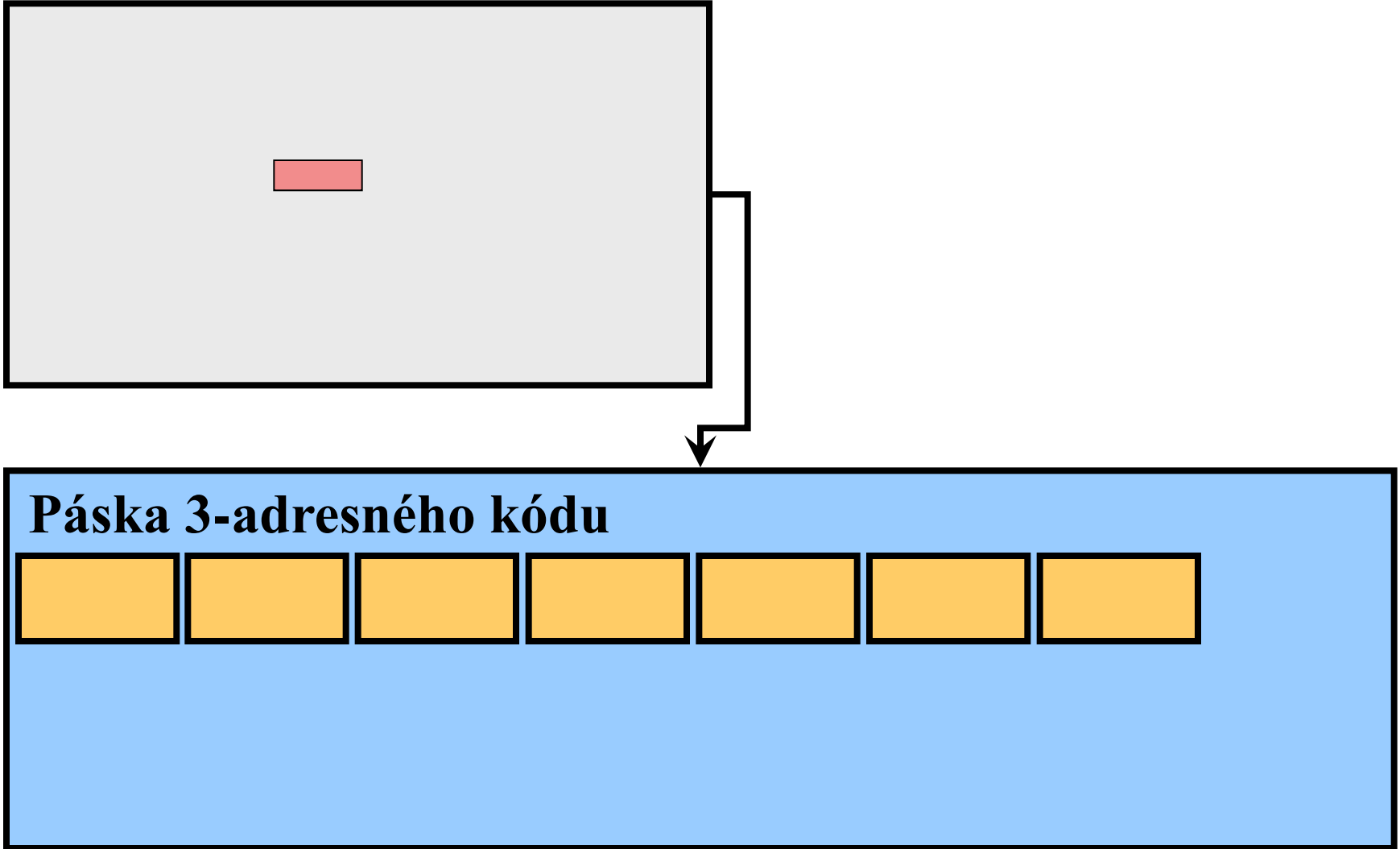
Parser – příklad generování 3AC

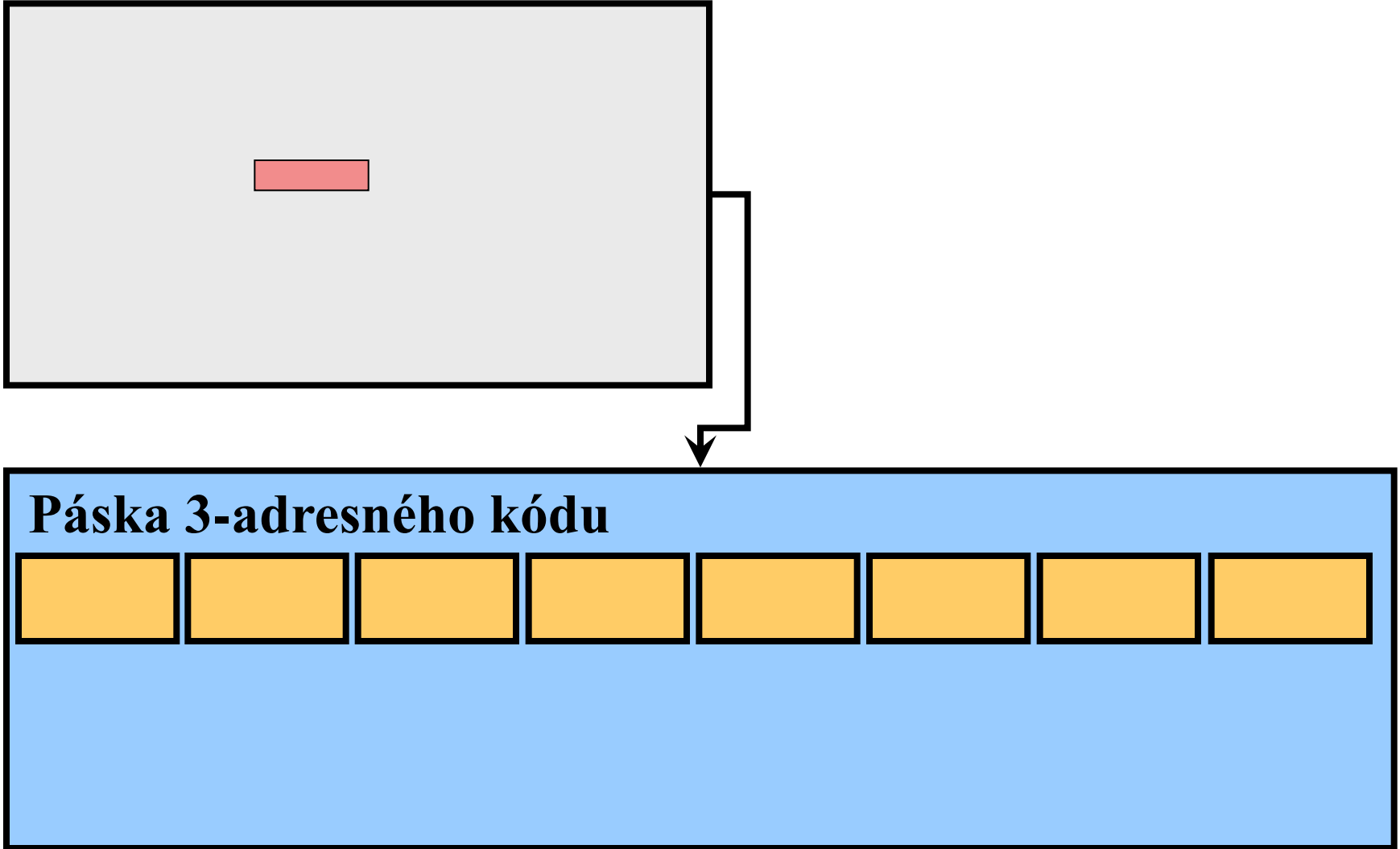
Parser – příklad generování 3AC

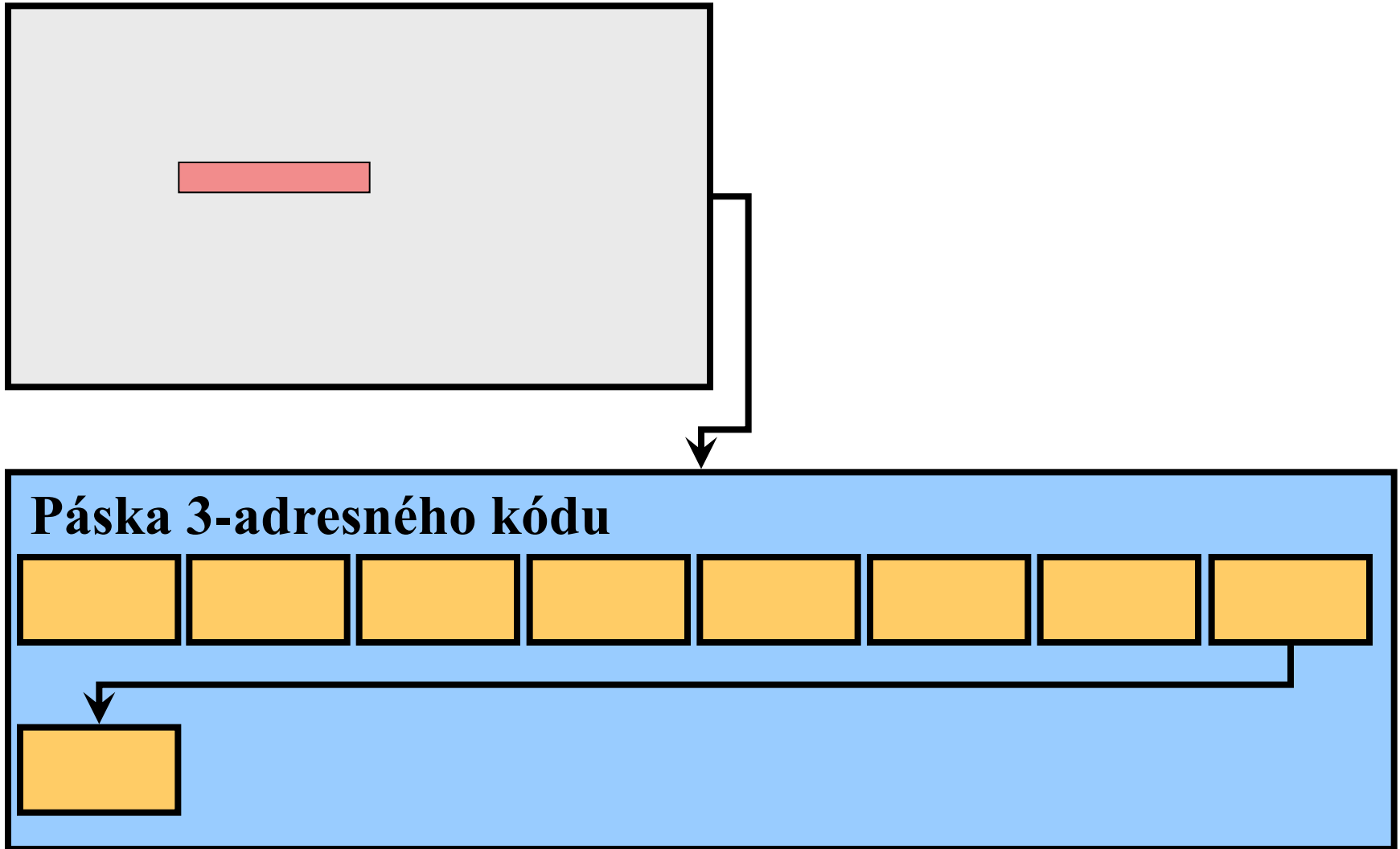
Parser – příklad generování 3AC

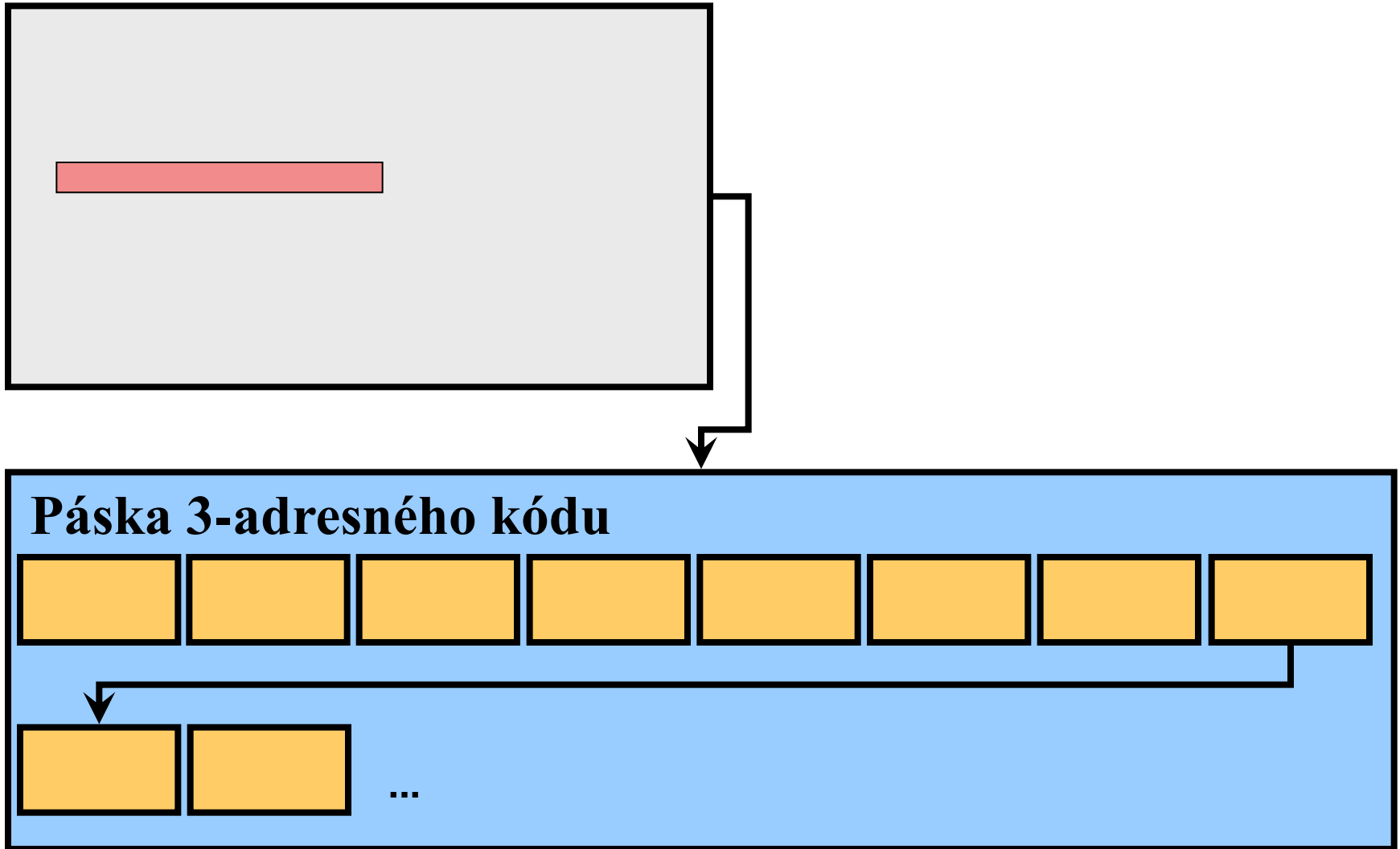
Parser – příklad generování 3AC

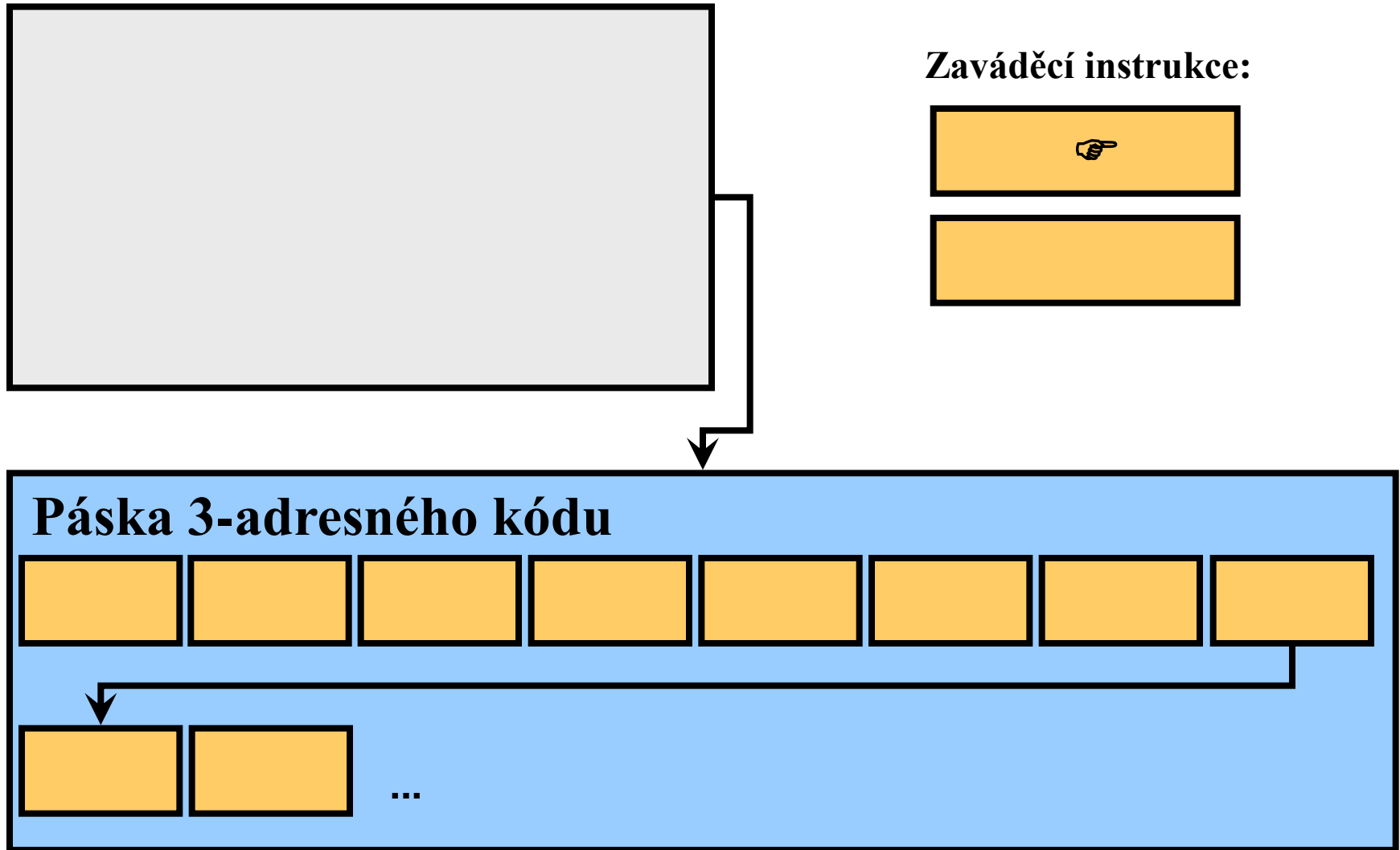
Parser – příklad generování 3AC

Parser – příklad generování 3AC

Parser – příklad generování 3AC

Interpret – volání podprogramů

- 1. Označit současný vrchol zásobníku jako vrchol zásobníku funkce a uložit předchozí vrchol zásobníku jako nadřazený datový zásobník**
- 2. Vložit parametry volání funkce na zásobník**
- 3. Uložit návratovou adresu instrukční pásky**
- 4. Uložit adresu pro uložení návratové hodnoty do nadřazeného datového zásobníku (pokud funkce má návratovou hodnotu)**
- 5. Naalokovat místo pro lokální proměnné**

Interpret – volání podprogramů

...

vykonat tělo funkce...

Interpreter – volání podprogramů

...

1. Uložit návratovou hodnotu na adresu v nadřazeném datovém zásobníku
2. Obnovit nadřazený datový zásobník do současného vrcholu zásobníku (= uvolnit lokální proměnné)
3. Vrátit se na uloženou pozici v instrukční pásce